

Weer toekomst in **Duitsland**

veehouders	Gerard (63), Janny (59) en Mart (29) Reijlink	
	2018	2019
woonplaats	Markelo	Leer (Duitsland)
aantal melkkoeien	48	100
aantal stuks jongvee	30	60
hoeveelheid grasland	21 ha	57 ha
huiskavel	4 ha	44 ha
bouwjaar ligboxenstal	1979	1997

Een bedrijf zonder mogelijkheden maakte bedrijfsopvolging voor Mart Reijlink haast onmogelijk. Maar emigratie bracht uitkomst. Op 180 kilometer van de ouderlijke boerderij staat nu een levensvatbaar bedrijf.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

‘Papa, ik wil toch wel heel graag boer worden.’ Die woorden van Mart zetten ruim zeven jaar geleden alles op zijn kop voor familie Reijlink in Markelo. Het kleine bedrijf van de uitgesproken koeienliefhebbers was met een huiskavel van 4 hectare en oude gebouwen beslist niet levensvatbaar. Geld voor een bedrijfsverplaatsing binnen Nederland was er onvoldoende. ‘Er waren gewoon maar twee opties: stoppen of verkassen’, vertelt Mart Reijlink. De familie zette vol in op de laatste optie, maar het ouderlijke bedrijf verkopen was nog niet eenvoudig. Vijf jaar lang werden er potentiële nieuwe bedrijven in Duitsland bezocht, tot eind 2017 zich een serieuze koper voor de boerderij in Markelo meldde. Sinds juli 2018 boert de familie nu in het Duitse Leer, op 180 kilometer van Markelo, ter hoogte van Groningen. ‘We hebben voor Duitsland gekozen vanwege de mentaliteit en gemoedelijkheid’, vertelt Mart. ‘Daarnaast is de omgeving goed te vergelijken met Nederland en het bedrijf ligt op berijdbare afstand.’ Op het nieuwe bedrijf melkt Mart al dubbel zoveel koeien als in Nederland, kunnen de koeien vanwege een grote huiskavel weer echt weiden en zijn de gebouwen in voldoende goede

staat. ‘Ook hier was achterstallig onderhoud in het bedrijf, waardoor we het eerste jaar na de emigratie een beetje moesten overleven. We moesten een compleet nieuwe bedrijfsvoering ontwikkelen, dat is pittig. We boeren hier nu op klei en kunnen alleen gras verbouwen. Dat is totaal anders dan in Markelo.’

Voldoende betaalbare grond beschikbaar

De nieuwe omgeving heeft volgens Mart veel potentie voor de melkveehouderij. ‘Daar hebben we ook bewust naar gezocht. Er is in dit deel van Duitsland een voeroverschot en er komt regelmatig betaalbare grond beschikbaar.’

In Duitsland is de vraag naar bedrijven op dit moment groter dan het aanbod en dat vindt Mart niet gek. ‘Er zijn hier zeker meer mogelijkheden, maar het is niet het beloofde land, hoor. Ook hier zijn al flink wat regels en de bureaucratie neemt toe.’ Spijt van de emigratie heeft Mart, die in Duitsland met een pink ook alweer reservekampioen op een keuring werd, geen moment gehad. ‘Er is een droom uitgekomen. Als er geen gekke dingen gebeuren, hebben we nu hier weer een levensvatbaar bedrijf.’

Mart Reijlink: **‘Er waren twee opties: stoppen of verkassen’**